

Szerkesztőség: Arad-északi egyenesített vasutak paletájában. Bérmentes leveleket csak ismert kéztől fogadunk el. Közönséget nem küldünk. Hirdetvénytől: Az arad-északi egyenesített vasutak paletájában van a hirdetések, előfizetések pénzéke és a kiadások körüli panaszok bérmentes küldendők.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Hogyan kell a leveleket küldeni. Helyben: vi 2 kr. 1 évre 12. - fr. 6 évre 72. - fr. 1 évre 6. - fr. 6 évre 36. - fr. 1 évre 3. - fr. 6 évre 18. - fr. Hirdetési díjak: hasáboz palitbor egyezri hirdetés... 1 kr. minden kövözötődi 4 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyitási sora 15 krajczár.

A „mestermű” betetőzése előtt

Arad, junius 2.

Mikor a regale törvényjavaslat a házastalára került, mi azt, »r e m e k m ü n e k« nevezтік. Az ellenségek azt hitték, mamelukból, a kormány-párti olvasó, hogy tülbugzóságból. Pedig sem az egyik sem a másik feltevés nem volt találat, mert csak a tudót közlebről ismerték, csak azok dögtek, melyből a kihontakozás majd nem lehetetlennek látszott. A regale jogok alakulása, azoknak számtalan fájxon való átváltozása, ujjabb-ujabb érdekek felmerülése, a megyék, városok, községek, uradalmak, kisebb-nyabb családok, ezek elágazásai, a körülmények hozzájárulása által változott viszonyok sat. anynyi féle természetűvé tették a regale ügyet majdnem, ahány volt a tulajdonos. Es most ennek a rettenetes zürzavarnak a lebonyolításához hozzáfogni, a darasztészeket felkavarni, s a százezer igényt korbácsolva fel, külön-külön elégteleni ki valamennyit: oly munkánk látszott, mely minden emberi erőt meghaladott, s kétkedve néztünk a javaslat elé, nem-e jó lesz madrigalnak?

Es amint a javaslatot olvasni kezdük, amint látuk, hogy mily szerencsés tapintattal nyul a gerduasi csomó megoldásához, hogy külfönti, hogy esztályozza, hogy bonyolítja le a szaklat, elfogott bennünket a esodálkozás, a leg-ösztentebb rajongással ragadtunk tollat s a leg-ösztentebb rajongással kiáltottunk fel: »E z m e s t e r m ű, a m i l y e n a h á z a s t a l á n m é g n e m v o l t i k« — Es nem is volt. Ama tömérdek érdekekhez mérten persze, melyet felkarolt, ezer oldalról lett megtámadva, plane ellenzéki részről, hol soha sem nézik és kérdik azt, milyen az a nehétség, melylyel a javaslatok készítőinek küzdeniök kell, csak a hibákat keresik keresve, meg a káknán a csomót, de nem mindig azért, hogy javítsanak, hanem a leggyakrabban: hogy támadhassanak. Es a regale javaslat, ez a nagy bölcsességgel és nagy előrelátással, sok jóakarral s éles körültekintéssel készült nagy mű, oly méltánytalan, sőt

igen sok oldalról, oly ostoba megtámadtatásokban részesült, hogy a nagy ostobaságnál csak az a türelm volt nagyobb, melylyel a javaslat készítői a támadásokat fogadták, s minden számbavehető igénynek megfelelően igyekeztek. Már aztán, hogy megfeleleltek-e? az más kérdés, mert nem istenek, s az egyik igény miatt nem szoríthatták háttérbe a másikat, de hogy ami embertől kiemeltek, megtehető, az irányban lelkiismeretük nyugodt lehet. S íme a kolosszalis mű, befejezéséhez közeledek. Az érdekeltek feleik már többnyire kivannak hallgatva és ki-egyezzve, sőt rövid alatt, bekövetkezik a megváltás. Rövid idő múlva, — ha jól vagyunk értesülve, — már előlegesékek is tétethetnek folyóvá, s ezzel ismét oly töké jön forgalomba, a gazdaközön-ség oly segélyeszköz birtokába jut, mely nemzetgazdaságilag nagy lendületet adhat a közjólétnek.

Sajnos, lesznek olyanok is, kiknek már nem segít. Betegyek, kiknek felgyógyulásához a lehetőség nincs meg. Ezek panaszokdini fognak, ezek elégedetlenkedni fognak, szidni és valóbolni fogják a kormányt, hogy megrabolta, tönkretette őket, mert így, mert úgy! — de hát emberfelettséget, lehetetlenséget, emberi erő nem művelhet. Táplálék nélkül, betegség, hogy az urberi váltásig óta, Magyarországon közbirtokossága is sokat tanult; hogy akik megmaradtak és fentartották magukat, azok átestek az iskola legnehezebbjén, s tudni fogják, hogy a regale váltás nem alkonytessre való felesleges töké, mint amilyéneek az urberi váltást tartották, s a robot pótlása helyett, befektetések helyett, többnyire elköltötték. Ma már bir anynyi tapasztalással, s ebből kifolyólag anyyi józan ésszel, Magyarország gazdaságosága, hogy e nélkül a regale töké nélkül is megkelelt volna élnie, s hogy ez a töké birtokának felszerelésére, mintegy az Istenfélő adatot.

Gazdálkodni, slendrián módra, ma már annak a tökének, mely a birtokban fekszik, nem hozza meg a kamatát. Pedig azonfelül még adó is kell fizetni. Ma már csak az oly gazdálkodás nevezhető okszerűnek, hol a beruházásból húzott előny, magának a birtoknak jó-vedelmét tülhaladja, mely össze van

kötve marhahizlalással, csikó neveléssel, sertésfenyészéssel, sat. de amihez töké kell.

Nem mondjuk, hogy a regale váltásdíj az eféle tökét tökéletesen fedezi, de annyira mindenesetre pótolhatja, hogy kezdeményesekre pótolhatja, a legnehezebb, elég lesz. Szóval sokok millió az, mely ez uton ismét forgalomba lép, s nem porítja az országgó tökéjét, mely szaporítja gazdasági, de ipar és kereskedelmi tekintetből is nagyot lendíthet a lakosság anyagi helyzetén és sokaknak nyújt boldogulási alapot.

Nem akarunk vele dicsekedni, mint a Tisza kormány alatt született vívmánnyal, de azokkal szemben, kik az erdőt nem szokták látni fájától, erre is rámutatunk. Es is egy azok közül, melyeket tagadásba szoktak venni, de a millyenhez hasonlót nem sok kormány tud felmutatni. G. B.

A horvát pénzügyi egyezmény. A Horvát-Szlavon-Dalmátországgal megújítandó pénzügyi egyezmény létesítésére kiküldött magyar országos bizottság vasárnap délelött 11 óratól délután 2 óráig ülést tartott, melynek tárgya amaz észrevételnek pontonként való tárgyalása volt, melyeket a horvát országos bizottság a magyar ellenuncziura tett. Minden oldalról konstattálák, hogy ez észrevételek közt sok olyan van, melyeket a magyar országos bizottság el nem is ismerhet, tehát azokhoz hozzá nem járulhat. Hogy azonban időre, a magyar országos bizottság elnökét véleményének írásban való fejtegetésétől és azoknak a szabóli tanácskozások alkalmával fog majd kifejezést adni. De ne-hogy a magyar országos bizottság a hallgatása félreértésre adjon alkalmát, a bizottság felkérendőnek határozta elnökét, hogy a horvát országos bizottság elnökétől át-irátott intézést, melyben konstattálja a fenforogó nem éppen lényegtelen véleménykülönbségeket és egyuttal nyilatkozta is, hogy csupán időkimélés szempontjából állott el a magyar országos bizottság a további írásbéli üzenőváltástól. A bizottság megállapodott ezután minden függőben levő kérdésre vonatkozólag amaz

állápontra nézve, melyet a horvát országos bizottsággal szemben a jövő kedden megkezdődő közös tanácskozmányokon elfoglalni szándékozik s egyuttal kimondta, hogy keddtől fogva a közös tanácskozások a lehető legnagyobb gyorsasággal fognak folytatni, hogy azok lehetőleg a pünkösti ünnepek előtt befejezést nyerhessenek.

Kinevezések. A király a belügyminiszterium ideiglenes vezetésével megbízott köz- munka-és közlekedésügyi magyar miniszter elölterjesztése folytán: Krancz József miniszteri tanácsosi címmel és ranggal felrühözött osztálytanácsost, valóságos miniszteri tanácsossá; Krizsik Sándor osztálytanácsosi címmel és ranggal felrühözött miniszteri titkárt és Hruuzár Péter miniszteri titkárt, valóságos osztálytanácsosokká — végre Kánó z István minis tioritkári címmel és jelleggel, valamint Kaiffka Laszló és Szabó László miniszteri titkári címmel és ranggal felrühözött miniszteri fogalmazókat, valóságos miniszteri titkárokká nevezte ki. — A belügyminiszterium ideiglenes vezetésével megbízott köz munka-és közlekedésügyi m. kir. miniszter a m. kir. belügyminiszteriumhoz: Hartl Sándor dr fogalmazó címmel és jelleggel felrühözött fogalmazó segédét, valamint Vágós Laszló és Malozovich Laszló fogalmazó segéd-eket, valóságos miniszteri fogalmazókká; továbbá Petroczy Lajos és Némethy Károly dr tisztelhetbi miniszteri fogalmazókat, valamint ifj. Lukács György dr fizetések nélküli fogalmazó segédét, valóságos miniszteri fogalmazó segédeké nevezte ki.

Tisza Kálmán Bécsben.

(Szját tudósítónktól) Bécs, junius 1. A magyar miniszterelnök tegnap néhány óráig az osztrák fővárosban tartózkodott, de a rövid idő alatt oly munkaprogrammot abszolált, mely föler bizonyos szájhűsöket és mindent jobban tudók egész esztendői tevékenységével. Az a miniszterelnök volt ez, kinek az egész mezejét át kell tekintenie s kinek főladata meghatározni a dirigáln, Magyarország politikájának általános irányát. Csak most tünik ki, hogy mily bölcs volt az a sokat tapasztalt királytól, midőn kívánta, hogy te ye le Tisza a külön reszertervezetések tehét és elégedjék meg az általános szelleml vezetéssel: erre magára is kell egy egész ember s még egy Tisza Kálmánnak is majdnem emberfeletti

munkaerejét és eszelekvési képességét igényli. Az ide érkezett magyar miniszterelnök utja öt mindenekelőtt természetesen a király föleléhez vette, ki nemcsak Magyarország folyó ügyeiről akarta a miniszterelnök előterjesztését hallani, hanem vezetés és tanácsát is akarta hallani a monarchia legmagasabb érdekeit érintő ügyekben, mert a korona magyar államférfihez csak oly messze terjed, mint törhetlen. Es ő felsége ezuttal is kiválóan kegyesen mutatkozott Tisza előtt. Ezuttan — írja a Peater Correspondenz — Kálnokyval konfált a magyar miniszterelnök. Mindenekelőtt természetesen a delegáció üléséről. Es junius 22-én okvetlen megnyitattik. Reménylik, hogy a magyar országgyűlés az elintézés végett még előtte fekvő munkalakat akkorra elintézi; de ha az ellenké, — a mit különben nem hisznek, — ismét okvetlenked-nék a tanácskozásokat mesterségesen kinyújtána akkor vagy megszakítja a pon-ziumot, vagy pedig a delegáció tagjai nélküli folytatja a tanácskozásokat s őket csak szava szavára hívják Budapestre. Az utóbba említett eseményekhez nem nyul-nának szivesen, mivel, mint Tisza miniszterelnök itt hangsúlyozta, Magyarország tart arra, hogy országgyűlés és delegáció, föleg ha az utóbbi Bécsben ülés ez, elválasztva marsirostassanak.

Fontosak és jelentőségek a szerbiál események. Nem titkolták, hogy ott az állapotok igen aggasztó tendületeket és rászkodásokat mutatnak fel; nem is volt hiány barátságos oldalról jövő jelentésekben, melyek azt állítják, hogy a belgrádi véres zavargásoknak nem gonosz véletlennek, hanem jól megfontoltrendszeres terveknek kell tulajdonítani: okot akartak teremteni arra, hogy az Ausztia-Magyarországról barátságos észvételeket halálössentalálják alaposan meg-szemisítsék. Bármit legyen, a kormány, a külügy-miniszter a legteljesebb egyetértésben Ausztia és Magyarország miniszterelnökeivel, tántoríthatatlanul ragaszkodik ahhoz a programhoz, melyet a balkán államokkal szemben már évek előtt

Az „ARADI KÖZLÖNY” tárczája.

(Junius 4.)

A rendez ut.

(Mese egy lábtörősről.)

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. — Ha lábtörőt látok, rendesen embertársaim jutnak eszembe. De most nem arról akarok írni, hogy hány meg hány lábtörő van, a melyik él, mozog, beszél s mig sok-szor más lábtörője, addig ő maga is használán élet, mozgó és beszélő lábtörőket kik föle csak annyiban különböznek, hogy többen törlik meg rajtuk lábaikat. Egy valódi, igazi lábtörőről van szó olyanról, a millyen minden valamire való ember házában van; a legutolsó diurnistától a kegyelmes urig, az örömlánytól az apószafedelemnőt, mely látszólag egyked-vületű téri a félsőt gyermek rongyos cipője nyomását. A félsyenyomott sarku, vagy diszarubába öltözött alázatos, alázatosabb és leg-alázatosabb kérelmezők, eszedzők, könyör-gők, halát rebegők surlását, gyöngéd érin-tését, vagy fel sem vevő tova lebegését, az udvarlók és számláthozók, a búnbánók és a bünt elkövetni készűök lélnék, óvatoss vagy merész lépteit.

Egy ilyen lábtörőt láttam heverni nem rég, mint már használatlan rongyot, mely a kegyelmes urnál kezdett pályafutat-sát a kegyelmes ur palotájával szemben levő pincolakos előtt végezte be, végig menve a különböző fokozat kon. Nem olyan közönleges száma vagy nád lábtörő volt tehát, milyet szegény ember téli estéken futatólgó tűzhez vagy szerezgő mécs mellett köztűzött össze s aztán bevisz a városba, hogy a fényes kirakatok előtt, rodogó hín-tök közt árulgassa néhány krajczárt, mely-lyen éhez családjának darabiragot vagy kenyeret vásároljon. Ez a lábtörő nem ilyen volt. Magas palotakan született, melyet a

villany fénye mellett éjjel is szakadatlanul működő gépek csattogása. Zöreje tölt meg s melyből nem hallatszik ki a fonalat tartó gyermek szök mellének sihálása, a család-aperasztó gond mindent megsemmisítő, perozgása a hoven szírent és megsemit, vagy a világi örömk: fény, pompa, gazdagság után minden éron, még a be-össület árán is sóvárgó lány titkos só-hajtása.

A gyárból egyenesen elő helyére került. Feladata könnyű volt; hisz ki merné a kegyelmes urnál még a lábtörőt is dur-ván érte ii, hátha szájai panaszt tennének s a sok hajlongás, bókólsá által megszer-zett kegye egy tekintet hatása alatt, melyet a kegyelmes ur véletlenül a meghajlott, összekuszált szálakra vet, sommivé lesz, mint a pára.

A mint lejjebb szállt, sorsaja szerint lett nehezebb s most a pinoze lakói tapod-ják: durva férfiak, szemérmetlen nők, a város utczáin növekedő haszontalan gyer-mek, virágai az akasztófa gyntöléseinek. Csak elvétve érinti egy-egy könnyebb lé-pés, sinomabb lábbeli, mint például az, melynek tulajdonosnője most száll alá a förtelmes helyre. Megtűdve néztem utána s midőn az sjtő mögötte bezáródott, tekintetem akarat-lanul tévedt a lábtörőre. A lábtörőn egy-kis fehér szalag hevert, mintha csak most hullott volna oda, mintegy jellezve, hogy a ki ide belép, attól az ártatlanság színe elvállik. Heves szelőroham támadt, a kis fehér szalagot ide oda libegtette, de helyéről nem tudta elmozdítani. Talán asszonyára várt a kis szalag, hogy kijövetellekor újra társul szögödjék? Mint egy öntudatos lény kű-dött a szellel, tiltakozva, hogy asszonyától elraboltaasék. Talán értettem a köztük folyó párbeszédet: a szél gunyor sivítő sza-vaít s a kis szalag kétségbeesett könyör-gését. Mit tudott a szél a szalag érdeklődé-

seiről! Zsekmányt látott maga előtt s nem akarta kiszalasztani kezéből. Nem élte át azt, a miért a szalag úgy ragaszzkodott asz-szonyához. Mit tudott a szél arról, hogy a nő, ki fehér szalagát elveszítte, egykor szép, fiatal, alig tizenhat éves lány volt s mid-őn reggel szegényes, de hóféhér ágyából kikeleve, felébrészt a szöke fürteit, vált kébélét és rosszán lábujjait caókdozni tárgy nap sugarai, a vele versenyre kelni s ál-tala legyőzteni sóvárgó madarak csöcsör-gése, első szava a mindeneket alkotóhoz volt intézve, hogy ártatlan lány érzelmeit tolmácsolva a maga egyszerű észjárása szerint

Mit tudott a szél arról, az hogy lány férjhez menve egy kis hivatalnokhoz, hogy ismerkedett meg ismeretlen vágyak-kal, melyeket csak a nagy város kelthet fel az emberben!

Erről csak a kis fehér szálag tudna beszélni, mely egykor talán a fürteit leg-először össesefogó főkötő szalagja volt. Ez el tudna mondani, hogy midőn szegényes lakásunkból az utcára sétálni ment a látta a fényt, a pazarlást, az elégtelenséget, a boldogságot, miért ébrödöt fel benne a vágy hasonló dolgokkal birni. A gazdag ember gyermekétől nem azért irigyelte a szép boldo-gyot, hogy abban még szíve mellett hordoz-zott magzatát idegen pénzen fogadott ke-zekkel ringattassa; a drága ruhákat, éksze-reket nem azért kívánta, hogy az udvarlók seregétől töduljanak köréje; a kényelmes lakás, eselőség utána vagy nála nem egy-jelentésű volt a nyugalom, a henyé élet utáni vágygy l. Azt hitte, gyermeke a fé-nyes bölcsöben sebb álmokat fog látni férje a szép ruhákban jobban fogja szeretni s ha ném neki kell szembe, mosogató, nem érzi majd kezén a munka durva ága. Nem tudta elképzélni, hogy azok a gazdag, ragyogó fénylő megjelentő em-berek ne lennének boldogabbak, mint ő, kik bár szegények, de azért a mindennapi

szükséges dolgokat soha nem kellett nélkülözniök. Nem tudta, hogy annak a fénynek gazda; ságnak nagy, erősen negy ára szokott lenni; nem tudta, miként lehetne meg-szerelni, csak kívánta, mint gyermek a csillagot, ki nem tudja, mit kíván. Ó lehozta volna gyermekének a napot, holdat, esilla-gokat; nem mintha gyermeke kívánta volna hisz még ezt az édes szót: anyám, sem tudta gnyögni, hanem csak hogy nyosolygni lássa, hogy ki kezezőkövel utána kapkod-jon s férje gyermekét s gyermeke által őt jobban szeresse.

De nem lehetett; nem volt miből. Ha a közönseges bölös, gyermekruhát egyszerű karton vagy olcsó szőruha helyett sebbbet akart venni: nem lehetett; nem volt pénz. Egy idő óta férjén különös változást tapasztalt; egyik nap vig, másnap gondol-kozó, majd szomorú, kedvetlen volt. Mi le-het az oka? Hisz ő most is oly forrón éllei, csókja most is oly édes, gyermekök most is oly kedvesen csöcsörge, mint azelőtt. Valami bánata lehet — gondolt — de nem merte tudakolni, hanem kinöszta fejeasakáját: ha kitalálhatná s könnyíthetne rajta.

Mi bánthatná — állapodék meg végre — más, mint a mi engem? Oh, miért is nincs több pénztük! Nem mondta-e ő is — szöb magában — a minap, mily jó lenne kicsinykének az a szép selyem fűg-nyős aranyozott sekerkére; aszólt meg: millyen jól állana nekem az a szép selyem ruha, melyet egy kirakuban láttunk? Ez lesz; ezért bánkodik bizonyosan ő is.

A kis asszonynak igazosa volt. Férjét ezek a gondolatok is foglalkoztatták, de csak mint mellékesek. Fögondja volt; megkapja-e azt az állományt, melyre pályá-zott s mely mellett keményen kényelemben élhetnének? Reménye hol nőtt, hol apadt s mert nem volt biztos, föleségének sem szólt; miért okozzon majd bánatot, ha re-ménye megcsúszja? A mit a ferj nem akart megmondani,

az asszony nem merte megkérdezni, miért az asszony tudomására jutott. Igen, mert vannak buzóg, hu szolgák, kik a kegyelmes ur gondolatát is ki tudják találni s igyekez-nek megvalósítani. Vagy tévedtek volna? Nem, az nem lehet; a kegyelmes ur, midőn alárendeltjét egy alkamossal nyúló rózsá-hoz hasonló föleségérel meglátta, oly ér-deklődéssel tudakozótt kielte után, hogy abból bárki is megérthette kívánságát; ezt a kis vadrózást kobéire szeretné tűnni.

Az óhajtatás kijelentése a kegyelmes ur, a megvalósítás a hűvek do'ga. Ki mondta meg a tapasztalatlan assz-onynak, hogy most segíthet családján, gyermekének, férjének, magának sebbet napokat biztosíthat s mindet semmiért, a semmihez hasonló esekélyességért: személyes eszedezték a kegyelmes urnál — mit tartozik az ajdlogra? A részvétéljes felvilágosító azt is megsugta, hogy férje mostani állása is csak a kegyelmes ur ado-mánya, ki elveheti úgy, a mint adta; s mi lesz akkor?

Hogynem ment volna kézni, könyör-ögni, ha kell térdön csuszva is, a hova kívánják? Nem kellett messze mennie a kegyel-mes ur lovagias férfiú volt. Egy szép asszonyt nem farsztható távoli hivatalos helyiségbe; hadd jőjön csak a szomszéd utósi palotájába; a kegyes föl mindig mívta van az eszedzők kéréseinek meg-hallgatására. Mint a tavasz lehtëől piruló, az ismer-etlen jövőkéremegve óhajto rózsaát lépett be a boldogságsgot éltője rózsaát közt fény és gazdaság tarult elje minden lépten nyo-mon s mikor kijött, olyan volt, mint a róza, melynek reszekét szirmait az ősz dere-vonta be lázas pírriái. Musnap a férjörömmel mondta el a jo hírt, hogy eléptették a gyermekok se-lyem függönyös bölcsöben feg alhatni, fe-lesége szög ruhákat fog viselni. A fény örömkönyei közt az ő bánatkönyei vegydí-

fixiroztak és mindig skrupulosusan betartottak. S a m i f é l e d r u g y a l a t t n e m a v a t k o z u n k a z o k b e l g y e i b e . P a s z i v i t á s u n k s e m m i e s e t r e s e m m e g y o l y m e s s e , h o g y a h a t á r o z o t t a n a r c h i a t i s a z ó l a n u l n é z n ö k , v a g y é p p e n t u r n ö k , h o g y m é l t ő s á g u n k é s k ö z v e t l e n é r d e k e i n k m e g s e r t e t e k .

Jaj annak az államnak, mely ilyenre vállalkozni bátorodik, maga ellen provokálván a nemzetet egész hatalmát a megérezné büntető karunk szétküszölyét.

Kálmány és Tisza közt a tekintetben a legtekélyesebb egyetértés uralkodik a legcsekélyebb részletig, ez tényleg is határozottan be fog bizonyulni a delegációk tárgyalásainak folyamán, esetleg ha Tisza magyar miniszterelnököt a monarchianak a szembeseményekkel szemben követendő magatartása felől interpellálnak a magyar képviselőházban, — előbb is.

Financiális ügyekkel Tisza az alkalmatlan Bácsban nem foglalkozott, a Rothschild-csoport tagjaival nem érintkezett. Egyrészt teljesen és kizárólag átengedi az általa oly szerencsésen megkezdett szancziókat folytatását W e k e r l e fényesen kipróbált kezének, a ki már abban az időben is, mikor Tisza vezette a pénzügyeket, az ő szelleméből való szellem és szakartott Egéria volt; másrészt a csoport a szanálási műből reá eső részt: a konverzót, oly összehasonlíthatlan bizottsággal, ügyességgel és loyálitással vezeti, hogy a magyar kormány részéről való beavatkozás, ösztökélés, nógatás, tökéletesen felesleges.

Teljes lehetetlenség, hogy valaki előzetesebb, szorgalmatossággal legyen, mint a minőség a csoport bizonyult Magyarország irányában: már ma m i n d e n s z ű k s e g e s e s z k ö z t k é s z e n t a r r a , h o g y m i n d a z o k a t a p é n z u g y i m ű v e l e t e k e t , m e l y e k e t M a g y a r o s z á g m e g k e r e s z t ű v i n n i a k a r , a l e g s i m á b b , a l e g e g y e n e s e b b p á l y á z ó v i g y e , a z o k n a k l e g s i k e r e s e b b , a z o r a g r a l e g p r o f i t á b i l i s n e k k e r e s z t ű v i t e l é t l e h e t e z t e g y e .

A csoport Pallavicini Ede óráról szemléiben mindenesetre egy oly vezető tagot bír, mely tag bár fáradhatlan gondoskodásal örködik is bankja érdekei felett, e mellett azonban soha, egy pillanatra sem felel a háza érdekeit.

Az „E. M. K. E.” Aradon.

(Titkári jelentés.)
Az „EMKE” aradi nagy választmányának vasárnapi üléséről lapunk tegnap számban már bő tudósítást közöltünk. Szives örömmel adunk azonban most tért az egyesület titkári jelentésének, melyet S z e t e r é n y i H u z ó d r , az egyesület buzgó titkára szerkesztett és olvasott fel a következőkben:

Tisztelt választmány!
Nem vagyok barátja a nagy hangu szavaknak. Azokkal legfeljebb gyujtani lehet, de tartós tüzet éleszteni valamely intézmény részére állandó érdeklődést biztosít.

A remélt boldogság ára nagy, igen nagy volt.

Az ár nem kára a férj is megtudta a esetét annak golyójától, ki legelőször hánnya ezt neki szemérem.

Az asszony magára maradt. Gyermekének ruha kenyér kellett a midőn más mód nem volt, a gyönge nő rálépett az anyai által járt utra, melyen ma, ha megöve is alább vívó lépést kellett tennie, mely végre is oda vezet, hova a kegyelmes uré is.

A szél gyonyosan sivitott. A kis fehér szalag kifáradva a küszében engedett, a szél felkapta a közele szögleten belc csapta a piszkos tőcsába.

A lábtörő egy idő múlva a rongyszedőhöz kerül a talán a belőle készített papíron írja egy orvos véleményét: a tegnapi az utcán halva talált nő halálának oka a rossz táplálkozás s a szeszitalok túlságos élvezése volt.

Finetta.

Az aranyos klick.

(Gaboriau regénye.)

— Az aradi nagy választmány jelentéséből fordította: —
W. Ph.
XXIX.

(131. folytatás.)

A jó öreg az hitte, hogy a saját becsületességét önti védenézetnek erejébe, pedig csak új búnnal szaporította a tobbikat: képmutatással.

Leike szennyes maradt, és minden csábjai, melyekkel ékesítették, mint megannyi álnok csalókat váltak hasonlóan ama bűnösök virágokhoz, melyek a feketlen szemetőzőkön virultak, a hol a vizsgálaton borszasztó halált találtak.

Sarah azonban nem rendelkeztett még akkor azzal az órnalakkal, mint későbbben elajándította, és két év teltevel fuladoni érezte magát ebben a békés légkörben; a rossz honvágya vet.

Mint hogy már meglehetősen szeszszes tehetőséggel rendelkezett, és hogy megerő-

tani, soha. A cifra szavak helyébe tettek nagyok. Ha azok megaljálják a kritikát, ha az egy azok révén szerzi meg a művelt község rokonszenvét, akkor mindenfelől a részvétel készesége, minden alkotó magától kínálkozik. Az intézők munkája a tettek szaporítására szorítkozhatik, az intézőmenny fenntartásának gondjait elesnek, az éves szavakkal való folytonos algyujtás teljesen feleslegesé válik.

Most midőn az EMKE aradvárosi és megyei választmányának első félévi működéséről van szerencsem a titkári jelentést előterjeszteni, tesszem azt cifra szavak hangoztatása nélkül. Nincs arra több szükség az EMKE ügyének, különben pedig nem oly művelt közönség előtt, a mely részére e sorok szerkesztvék.

Beérhettém a történetekre és az eredményre való puszta utalással. A miért azonban még sem mindjárt azszal kezdtem, hanem egy kis kitérőre kényem szives kiseréteket, csak azért van, mert kötelelességemnek ismerem rámutatni bizonyos diaszanouaziára, a mely az EMKE aradvárosi és megyei fiókja megismosodásának újat állhatja.

Ertelm pedig a disszonancia alatt azt a hangot, melyet gyakran hallottam működésünkbe belé vegyülni, mondva, hogy az EMKE aradvárosi és megyei választmány Erdélybe viszi töltünk a párt, pedig sok a tenni való a megye területén is, a hol a magyarosodás szűkségeit magukban emésztetnek fel összes erőnk.

Sietek kijelenteni, hogy az így gondolkodóknak bizonyos tekintetben igazuk van. Sőt — álláspontjukra helyezkedve — magam is ugyanazt tartom, ha számba nem venném a körülményeket, nevezetesen pedig azt, hogy az erőt valamely alakban kis is kell fejteni és hogy ahhoz konkrakt egyetlése kell az arra hivatott tényezőknél.

Előszöveg egy szerzőt a maltra és a jelenre hivatkozom, hogy átláthassa mindenki, mennyi történt és történik az irányban a megyében, pedig mennyi történetet volna és mennyi történetnek. A csekély eshetőségét csak oda vetni, tönyleg pedig nem cselekedni, az legkevésbé komoly eljárás.

Az EMKE aradvárosi és megyei fiókjának intézői nagyon is komolyan vannak azon, hogy a megye magyarosodási viszonyainak leírásának és a fiók már az első félévi működés után, éppen a mai választmányi gyűlésből kifolyólag, fogva nem megvetendő jeleit Adni ebheli tevékenységének és követendő czéljainak. A város és megye közönségén, a támogatók tömegén áll, hogy annak lehető legelőszövebb mértékben felajánlja meg.

Egészen feleslegesnek tartom rámutatni arra, hogy ezzel együtt kétös irányba mily általános nemzeti ügyet szolgálunk. Ugy a város, mint a megye minden hazafias érzelő polgára és honleánya jól ismeri az EMKE-vel, mint egyik legszentebb nemzeti ügyével szemben köteletségét. De specialisa helyzetünket illetőleg különösen hangsúlyozni kívánom azt a meggyőződésem, hogy biztosabban ezert érni, mint az EMKE számlája alvtt, se mely társadalmi intézménynek Arad megye területén nem lehet. A ki igaz lelkesedése közben számba vessi a megye földrajzi fekvését, népességi meg társadalmi viszonyait és ismeri az EMKE működési körét az erre a meggyőződésre kell, hogy jusson és tőle telhető erővel kell, hogy támogassa az EMKE ügyét az aradvárosi és megyei fiók intézményében.

Nem merem most még tétesebben fejtegetni azt a viszonyt, a melynek különös érdekében áll a fejlődés az EMKE és az Arad városi és megyei fiókja közt. Működésünk legelőszövebb nagyon korai volna az arra

sődött hangja a tanulás által összehasonlíthatlan nagyszerűségűt ért el, folyton ostromolta öreg tanárát, hogy keresztlen számba szerződést valamelyik szinhabban.

Az öreg ur megtagadta ezen kerést oly hangon, mely nem hagyott semmi reményt, hogy visszavonja elutasító válaszáat.

Tanítványának első fellépését istenivé akarta tenni és elhatározta és meg is mondta a fiatal leánynak, hogy nem jelenik meg a nyilvánosság előtt, melittől nem ért volna el tehetségének legnagyobb fokát; azaz tizenkilenc vagy húsz éves korában.

Három vagy négy évi várakozás volt ez — az időkban Sarah is pillanatig sem habozott volna; egyszerűen elszakított volna.

De a nevelés módosította gondolkodási módját. . . Mert most már képes volt elmondani és számítani . . . Kérdezte magában, hogy hova menne egyedül, pénz és barát nélkül, mit csinálna és mi lenne belőle.

Nom azért mintha félt volna a kicsapongástól, hanem a nyomor — és ezt jól ismerte — elvénitette.

Mikor anyja existenciájára gondolt, a mi nem volt egyéb az éjjeli tivornyák hosszú sorozatánál és kenyérenélküli nappaloknál arra az aggályos és szegénytelen életre, egy semmirekellőnek a szerszölly vagy rendőr gyauanjától függve, Sarah hídég irzadságot érzett gyöngyözni halántékain.

Szenvedélyes buzgóságát óhajította szabadságát, de még sem akarta azt vagyion nélkül elfogadni . . . A tén ellenállhatatlan vonzotta magához, de az a pompás, arózatlan bűn, mely hintótkban koszik.

Sarah maradt és folytatta tanulmányait. Talán mindennek dacára a saját buzgósága és utatolós ösztöne ellenében a fiatal leányból valami nagyénekessé válik, ha az öreg németet borszasztó szerencsétlenség nem éri.

Egy szép áprilisi délutámon az abiak mellett szivta el pipáját, mikor valami utcai zaj hallatára kihajolt . . .

A támaszrud összetört és az öreg hiába igyekezett magát visszatartani . . . lezu-

való utalás és egyik-másik következtetésben talán meg sem erősít a jövő. Amit azonban most már tudok és el nem hallgathatok, az, hogy Arad város és megye aradvároza kész, hazafias polgárságán és a szép, jó és igazért lángoló honleányain mulni nem fog a legjobb és közösen legközelebb viszony létesítésé. Prognosztikákonk merem kimondani, hogy, ha az intézők körök mindig fel fogják ismerni a tejesítés helyes módját és megmarad továbbra is az önzetlen minden túlzástól ment odaadás és buzgókodás — akkor áldani fogja a város és megye polgársága azt a napot, 1888. d. e. c. e. m. b. e. r. h. ó. 7. dikét, a mikor az EMKE városukba és egyuttal megyénk területére bevonut.

S ezzel tisztelt választmány rátérek a jelentés érdemleges részére.

Az első választmányi gyűlésen volt szerencsém a választmány, illetőleg a vezető legközelebbi működése programját három pontban jelezni.

1. Az EMKE-nek Arad városában és Arad megyében a fiók alakulása előtt volt tagjait rendben szedni, számon venni és őket továbbra is az ügynek megtartani.

2. Mennél szelebb körben új tagot gyujtani.

3. Perselyek, bározó-könyvek, adakozások, gyűjtések és esetleges mulatságok rendezése utján a jövedelmet szaporítani.

Mielőtt sorba venném ezeket a program-pontokat és beszámolnék minden irányban munkásságunk eredményéről, egy kimagasló esemény méltatása töltődik előtérbe. Nyilván mindenki rátalál, hogy a március 9-ike bált értem, mely nemcsak hogy szép anyagi és fényes erkölcsi sikerrel viltte előre ügyünket, hanem búzkeséggel töltheti el az egész választmányt, mint a mely magindítója volt annak a nagyszerű, a társadalom minden művelt rétegétől látogatott mulatságnak melyhez fogható — elfoglaltanul tanúsága szerint — évek óta Aradon nem volt. A választmány gondoskodásától és körültekintő tapintatosságától fog függni, hogy ezentul minden évben legyen.

Esem, hogy már is hosszabban szóljam ez eseményről, mint a mennyit arról mondani lehet a kiváló nők neveinek fenn nem való hangoztatása nélkül, a kik Hauser Karoly névén azelőtt a méltóságának az élén, életelői voltak az egésznek és megemertői a sikernek. Nem szívuk egész szívvel fogtak az ügyhöz és semminemű fáradságot és áldozatot nem ismerő tevékenységgel, művelt lelkek tapintatosságával juttatták az ügyet győzelemre. Alot pedig a bábi szóttag a következő hölgyekből: A n d r e á y i K a r o l y n e , A v a r f f y F e r e n c z e , A v a r f f y I m r e n e , B á n h i d y A n t a l b a r ó n e , B a r a b a s B é l i n e , B a r k ó F e r e n c z e , ö z v . B a r o s S á n d o r n e , K a p d e b ó G ó z á n e F á b i á n L á z l ó n e , F r i e b e i s z M i k l o s n e , H u d e j z F e r e n c z e , J a k a b f f y L a j o s n e , J a n u k y L a j o s n e , K l e i n S o m a s z ó r k o r c s a n s z k y B e r t a , K o s z t o l á n y i I m r e n e , K r i s t y ó r y J a n o s n e , L u s t i g A d o l f n e , M ű l e k L a j o s n e , P á l f f y J ó z s e f n e , P u r g l y J a n o s n e , S z a t h m á r y G y u l á n e , S c h ö p k e s E d e n e , U r b á n I v á n n e , V á r o s S á n d o r n e , W a d o w s z k y G u s t á v n e .

A nagyágának buzgalma és érdeklődése már eleve is legelőszövebb biztosította a kintőlő sikernek.

Biztosan tudom, hogy a t. választmány minden egyes tagja igaz szívből helyesli azt az indítványt, hogy H a u s e r K a r o l y n e ö méltóságának, a volt elnökének a bábi szóttag összes volt tagjainak a választmány

hant az ötszük emeletéről a köveszere, a hol halva maradt.

Közelmében volt a vizsgálatot vezető ocsondőbiztos írásbéli jelentése.

Abban az évben, hogy a szerencsétlenség kikerülhetlen volt és hogy csak azért nem következett be hamarabb, mert a rossz szezon alatt senki sem ment az ablakhoz.

Az öntött párkányzat két helyen volt eltérve, pedig már olyan régen, hogy minden törénél vastag rozsdaréteg volt látható . . . Sőt mi több, a fatámasz teljesen szét volt választva, mivel a tőlü híd az azt öszszetűző gípezet szórta szét . . . Dani és Henriette elápadtak . . . Egy és ugyanazon rémületos gyauu ébredt fel bennök.

— Ah! ez Sarah! — kiáltottak fel egyszerre, — Sarah rombolta szét a balkont és hónapokig várta jöltevéjének esését és halálát.

Ravinet apó fejét rázta.

— Aztán nem mondtam, — szölt, — és mindenestre lehetetlen volna bizonyítékokkal előállni, — elvitatatlan bizonyítékok érték ezen embertelen bűntetést.

Tény, hogy senki sem gyaukocott Sarahra, a ki kétségbeesettnek látszott és a kit az egész világ ószintén sajnált.

Nem jutott-e teljesen tönkre ezen szerencsétlenség által.

Az öreg művész nem intézkedett végrendeletben . . . Rokoni, kik közül Párisban is volt, nem várakoztattak magukra s csakhamar a lakásába özönlötték. Első gondjuk az volt, hogy Sarah elbocsátották, miután összes málháit megvizsítálták, tudtára adván neki, hogy szerencsének kell éreznie magát, hogy magával engedik vinni azt, a mit a megboldogult bőkeszégének köszönhet.

Azonban a hagyaték nem volt olyan, a milyent az örkösök remélték . . . Jólétben tudva rokunkat, a ki szerény életmódot élt, írászatában tetemes összegeket remélték találni értékpapírokban . . . Csaldótkak. Csak egy nyolcs ezer forintról szölt járadékot és egy fiókban tizenegy talált.

Ah! sokáig kutattam, hogy mi lett a kézzepőből és az értékpapírok . . . mert az öreg művész barátai meg voltak győződve, hogy valahol reá akadnak.

Tudják önök, mit fedeztem fel hallat-

közönete a mai gyűlés jegyzőkönyvében is kifejezték.

Nem fejedtem be a bárlól szölg referádát a nélkül hogy a választmány nevében e helyről is köszönetet mondassék O r m o s Péter kir. tanácsos alispán ur ő nagyságának és a járási szölgabíró urnaknak, akiknek kiváló zívessége jelentékeny őszszéggel gyarapította a jövedelmét.

A bárlól a számadásokat annak idejében hírlapilag tettük közzé. Egészén részletezve van szerencsem a számadatokat a t. választmányának megírásán, esetleges hozzászölgés és szives indomásvétel végett e jelentéshez mellékelni benyujtani. Az őszszéggel jövedelem 1:411 frt 20 kr. kiadás 432 frt 28 kr. maradt tisztán 978 frt 42 k.r. (Véggé követhetik.)

LEGUJABB POSTA.

— Umberto király ünneplése. R ó m á b ó l j e l e n t i k i z á r ó l : A n e m z e t i ű n n e p a l k a m b ó l a z e g é z v á r o s z á s z l o d i s z b e n v a n . A k i r á l y a C a s t r o P r e t o r i o s i k i j á n a h e l y e r s é g f e l e t t s z e m l é t t a r t o t t , a m i d ű n i s a z ű r á s i n é p t ű m e g l e l k e s ű l t o v á c i ó k b a n r e s z e s i t e t t e . A t r ó n ö r k ö s , k i ő r n a g y á g y á e n a p o k a n s z e v e t e t t e k i , s a j á t z á s z l o a j l á t v e z é n y e l t e . A Q u i r i n á l b a v i s z a r t a t v e , a k i r á l y k é t i z b e n i s m e g i e l e n t a z e r k e l y e n , h o g y m e g k ö z s z ö n j e a n é p o v á c i ó t . A k i r á l y n é N á p o l y a b a n t á r t ó z k o d i k .

Az „ARADI KOZLÓNY.”
(Megjelen mindennap.)
Előfizetési feltételei.

Helyben házhoz hordva:

Egy évre	12 frt — kr
Fél évre	8 „ — „
Negyed évre	6 „ — „
Egy hóra	1 „ — „

Vidékre szétküldve:

Egy évre	14 frt — kr
Fél évre	9 „ — „
Negyed évre	7 „ — „
Egy hóra	1 „ 20 „

„Aradi Közlöny.”
kiadóhivatala.

NAPTAR.

Junius 4. Kedd. Római kath. naptár: Keresztút. Prot. naptár: Keresztút. Görög orosz naptár (június 23) Mihalj pék. Napkél 4 óra 8 perccorok, nyugatuk 7 óra 48 perccorok.

Junius 10—12. Az „Aradvidéki Tanító-Egyesület” évi nagygyűlése Borosbeseben.
Junius 13—15. Erreai vizsgálatok az aradi gimnáziumban és realiskolákban.

Junius 15. Az arad-ésenádi egyesült vasutak közgyűlése délelőtt 10 órakor.
Junius 16. Nyári táncgyalogalom Nagyhalomgyon.
Junius 17. Erreai vizsga az aradi polgári iskolában.

Junius 24. és 25. Erreai vizsga az aradi községi elemi iskolában.
Junius 27. Az aradi siktótéma-iskola növendékeinek vizsgája (Kosztuth-utcai iskola).
Junius 29. Az aradi könyvnyomdászok júniusi a csallai érdekből.

Julius 1. Az arad-ésenádi gazdasági takarékpénztár megnyitása.
Julius 10. Az arad-mezőhegyesi ölvízvizsgálata engedélyezési tárgyalása délelőtt 9 órakor.
Julius 17. Ekdüztéti tárgyalás Mikulós szölg Virgil szökgéni lakos ellen az aradi sajtóbiróságánál délelőtt 9 órakor.
Julius 31. Ekdüztéti tárgyalás Barcsana János temesvári hírlapíról ellen az aradi sajtóbiróságánál d. e. 9 órakor.

lan nyomozások után? . . . Tulajdonképpen semmit és mégis nagyon sokat.

Megkapván a takarékpénztári könyvek áttekinthető és engedélyt, felfedeztem ott hogy 185 . . . április 17-ikén . . . azsz öt napra a szegény német halála után egy bizonyos Bergot Ernéstine ezerszáz frankot helyezett el.

— Látja! — kiáltott fel Dani, — megunván az aggasztán oldala mellett élni. a kinek mindenit köszönt, megölte, hogy pénzt szerezen zabarús . . .

De az öreg zabarús, mintha semmit sem hallana folytatá:

— Hogy mit mivel Sarah szabadságának első három hónapjában, azt nem tudom . . . Ha egy vendégében szállott meg, akkor más nevet használhatott . . .

A prefektúra egy hivatalnok, a ki nagy imádója ritkaságoknak és a kit nem egy jó zlelehez juttattam, önézette az őszszéggel hotel garni 185 . . . Áprilisi júniusi és júliusi névsorát . . . Nem találták sehol a Bergot Ernéstine nevet . . .

De abban körülbelül biztos vagyok, hogy Sarah a szinpárad gondolt. A Theatre Syrique egy régi tükára azt mondta, hogy teljesen emlékezik egy bizonyos Ernéstinerre, s szép volt a bántulájig és a ki két három ízben felléptetését kérte, a mit azért tagadtak meg tőle, mert követelési rendkívültek voltak. Ez pedig bizonyosan így volt, mivel feje akkor még tőle volt öreg tanárjának ambicziósus álmaival.

Igy tehát csak ennek az évnek a végén találtam meg határozottan Sarah nyomát. Ekkor a rue Ligale-ban lakott egy nagyon tehetséges és nagyon gazdag Planix Tivadar nevű fiatal festővel.

Szerette-e a fiatal embert . . . A szerencsétlen baráti azt állítja. hogy nőm De ő a leányt örlt szenvedélylyel imádtá és annyira feltette, hogy kétségbeesési rohamai voltak, mikor egyedül ment ki egy órára.

Sokszor panaszkodott Sarah e szerencsétlenség miatt, mely megfosztja drága szabadságától, mindzonáltalá tölrelmeteskedett, mikor a sors útjába vetette Brévan Maximet . . .

Annak a nyomorult férfinak a neve hallatára, a ki vesztőkre tört, és kevés híány diadalmasokodt volna, Dani és Henriette őszszérázódtak es tuzes tekintetű vettek egymásra.

A „Kölcsey Egyesület” könyvtára (Szabadásgr 1 sz.) a közönségnek rendelkezésére álli kedden és szombaton d. u. 3—4 s. pónatokon 11—12 óra között.

HIREK.

ARAD ÉS VIDEKE.

— Személyi hírek. W a n n i s o h dandárnok szombaton Temesvárról Aradra érkezett, hogy itt a katonaság felett szemlét tartson. A dandárnok a „Fehér Kerest”-ben van szállva. — V e g h A u r e l aradi kir. jóságigazgató a jövő hó 1-én hosszabb szabadságra megy. — S o h v e r t e o s k y Elek, az aradi kir. jóságigazgató szölg titkára, egy havi szabadságra elutazott. Távollétében a titkári hivatalt R á e s J ő z s e f , volt kolozsvári jóságigazgató szölg titkár vezeti.

— Az aradi kir. tábla ügyében, ma kedden tartatik meg az értekelet egy a megye, mint a város köztörvényhatósági bizottságánál. A megyénél délelőtt 10, a városnál pedig délután 4 órakor tartatik meg a fontos tanácskozás, melyre F á b i á n L a s z l ó f ő i s p á n a m e g h i v ó k a t m á r z á k ü l d ö t t e . F i g y e l m e z t ö t j ü k a m e g h i v ó t a k , h o g y l e h e t e z l e g t e l j e s s z á m b a n v e g y e n e k r e s z t m i n d k e t t ű l e s e n , m e r t a k i r . t á b l a e l y e n e r e , t e k i n t v e a v i d é k i v á r o s k ö z ö n t e s z i g y e n k i ű t t ö t t n a g y k o n k u r e n c i á t e s f o l y t o n e r ő s b ű l ö z o r g a l m a z á s t , s o k a t k e l l t e n n i A r a d m e g y é n e k s A r a d v á r o s n a k i s . T e m e s v á r o t , m i n t l e v e l e z ű n k i r j a , m á r m e g v á l a s z t o t t á k a k ű d ö t t s e g e t i s , a m e l y a z i r á n y b a n j á r a n d e l , h o g y T e m e s v á r k i r . t á b l á t k a p i o n . A k ű d ö t t s e g t a g j a i : B a b u s n i k , B a a d e r , H i n t e r s e e r , f ő t . J á g e r K i s f a l u d i , M e n c s e r , N i a m e s s y , S u c h a n , T á r c s a y V i m m e r , B e r s a d e r , S t r a s s e r , V á r n a y é s S c h w i m m e r k ö z t ö r v é n y h a t ó s á g i b t z o t t á s g i t a g o k . E z a d e p u t á c i ó t e g n a p m á r B u d a p e s t e n j á r t a m i n i s z t e r e l n ö k n é l s a z i g a z s á g u g y i m i n i s z t e r n é l .

— Földtanú vizsgálatok Arad megyében. A magyar kir. földtanú intézet megbízása folytán P e t h ő G y u l a d r . osztály geológ a nyár folyamán földtanú vizsgálatok fog Arad megye területén eszközölni. A földúvelés-, ipar- és kereskedelemügyi minisztium felhívta a vármegye közönségét, hogy az említett geológust ezen munkájában támogassa.

— Az Arad-mezőhegyesi ölvízvizsgálata ügyében, a osatorna vizének Nagylak alatt a Marosba eszökölendő levezetéseére vonatkozó tervrajzok időközben elkészültek s az illetékes helyen bemutatattak. Ennek alapján O r m o s P é t e r a l i s p á n a m u l t h ó 8-án elhalasztott engedélyezési tárgyalás felvételére július hó 10-ét títzte ki, azzal, hogy ezt megelőzőleg a tervrajzok az érdekeltek által való betekintés végett június hó 10-től július hó 9-ig Aradon és Makón, mindkét helyen a megyeházán, harmincs napi közszemlére kitéve lesznek.

— Ekdü. N á v a y Aladár dr. közlekedésügyi miniszteri segédfogalmazó, tartalékos huszárhadnagy és csanádi megyei földbíró, e hó 18-án vezeti oltárhoz K l e i n e r H e l e n k i s s a s z o n y t , K l e i n c r A r m i n n a k , a b u d a p e s t i l é g s z e s z g y a r g a z g a t ó j a n a k é s n e j e n e k S z e l e n o s á k M á i a u r n ö k n e k l e á n y á t .

— Az aradi képkállitást látogatta május 31-én 51 ember, amelyekből bejött 15 frt 10 kr. Junius 1-én látogatta 38 ember, bejött 11 frt 20 kr., 2-án 248 ember, a jövedelem 49 frt 60 kr. Május 31-én kiadott 60 gyermekjegy 8 frt értékben. Junius 3-ig a bevétel a következő: Személyjegyekből 245 frt 10 kr., gyermekjegyekből 24 frt 50 kr., állandó jegyekből 72 frt, tárgymutatokból 24 frt 50 kr., ruhatári jövedelem 17 frt 24 kr. Összesen 383 frt 34 kr.

— Mosonyi direktorságának vége. A közönség jól kapjuk a következő sorokat: A mit elérhetni óhajtott Aradváros nagy közönsége, de nem volt olyan szerencsés körülmények között, azt a szomszédos Makó városa szerencsésen és minden fáradság nélkül érte el. Mosonyi Jakab urtól miután egyáltalán nem találták arra eléggé kvalifikálnak, s miután még esen reá néve a legfőbb részben nézethoz hozzá jár

tán — a kamara lajstromából kitoroltatott.

Fürri esküvé. C n o b l o c h Frigyes báró, dragoonos-főhadnagy, D e g e n f e l d-Schonburg Krištof gróf temesvári volt hadtestparancsnok hadsegéde szombaton vezette oltárhoz Eylesfelden, A pó-Ausztriában C o n r a d-Eylesfelden Olga baronesse, Conrad-Eylesfelden báró volt osztrák miniszter. főrendházi tag és belső titkos leányát.

Hittanvizsga a reform. egyházban. A felsőbb iskolákba járó mindkét nembeli ref. növendékek hittanvizsgája vasárnap délután folyt le a reform. egyházban. Szabó József és H i n d y Árpád egyháztanácsi megbízottak felügyelete alatt és szép közönség jelenlétében. A felsőbb iskolai növendékeket C e s c s i Imre lelkész oktatta, s az adott feleletek megbízottaktól, hogy az oktatásra a legteljesebb gondot fordítva a hitoktatás jelkés irányában N e m e t h Erzsike tolmácsolás szép kis beszédében a növendékek báláját, mire a lelkész buzgódtat szavakat intézett az ifjúsághoz. Az egyháztanács nevében Hindy Árpád fejtekte ki az elismerést a tanusított szép siker felett.

Bycikklisták kirándulása. Nehezen hinnék, hogy a fővárosat kivéve az országban bárhol is oly gyorsan és annyira ki lenne fejlődve a kerékpározó-sport, mint Aradon. Mióta az egyet nem megalakult, mindjohab szaporodnak a tagok száma, jelölté annak, hogy a testedző szárazkos hasznos, hűvös voltát széles körben belátják. Derék bicikklistáinkat tetzetős kék egyenruhájukban, alacsony gépekkel, minden este lehet látni, a mint hosszú vonalban a városig fel tartanak. Azonkívül már eddig is számos kirándulást rendeztek. Így ámentek Temesvárra, majd Klodovára, szombaton ki a családi erdőbe, vasárnap délután pedig a battonyai úton fekvő D a n i e l-tanyán keresték fel a mi szinten jó hosszú tur. Dazárta ennek az irtózatos, 30 C°-on jóval felül álló forróságuk, a bicikklisták közül senki sem dől ki. A Daniel-tanyán aztán ott maradtak másnap reggel, nagy murit csaptak s hetfőn reggel visszajöttek a városba, de ismét — vasparipán, a mi a fő.

A kolumbácsi legyek mindjohab kezdenek terjedni Arad megye területén, habár az idén nem is olyan mérges a szársúk a nem tesznek tönkre annyi szarvasmarhát, mint tavaly. Felkalandoztak már Biharmegyébe is. Casnámegyében szintén feltűntek a veszedelmes legyek. Mezőhegyesen és Casnád-Palotán találhatók legnagyobb számban.

A hivatalos lap vasárnap közölte az értesítést, mely szerint az 1873-iki, már felmondott 54 millió kölcsön kötvényeinek kamatozása a jövő hó elsejével megszűnik.

Vizsgák az elemi iskolákban. A templomutcai elemi fiúiskolában június 24-től 26-ig tartanak meg az évről vizsgák. Biztosok V a r j a s s y József, M u l l e k Lajos dr. Lukács Miklós, A r k a y Kálmán R o b i t s e k Agót dr. S z a l l a y Károly. A templomutcai elemi leányiskolában június 24-én 25-én. Biztosok H á s z Sándor, P e t h ő p e s z Ede B i n g Vilmos, P é t e r f f y Antal, T a r j á n y i Vilmos, B o r o s V i d a. A s t.-péteri III-ik leányosztályban V i z e r Péter biztos felügyelte alatt június 22-én lesz az évről vizsga. A nagykőrösi leányiskolában június 24-én, 25-én és június 22-én (a s t.-péteri II. osztályban.) Biztosok: K e r n e r Péter, K u m e z Elek, R i n g Lajos, S a l l a y Béla. A Kossuth-utcai elemi fiúiskolában június 24-én és 25-én és 26-án. Biztosok: i f j. K r i s t y ó r y János, M a r s e h a l l Lajos. A s t.-péteri elemi fiú- és leányiskolában június 24., 25., 26-án. Biztosok: F é n y e s Desső, F r i n t Lajos, R o s e n b e r g Sándor dr. A kapa-utcai elemi leányiskolában június 24. 25-én. Biztosok: H a n n A l s j o s és T e l e s z u György. Az új-leipei vegyes iskolában június 24-én. Biztosok: M o l l e r Károly és S a l l a y Béla. A gájkivárosi vegyes iskolában június 26-án. Biztosok: N i k o l o s Péter és O t v ó s Dániel dr. Az irásbeli munkákat rajsk. kézimunkák ki lesznek, állitva az illető iskolák terméiben. A magánvizsgálatok június 27., 28-án lesznek. A Te Deum a polgáriak részére június 28-án, az elemi részére június 27-én lesz a jövő tanczébon a beiratások szeptember hó 2., 3. é. n. napján eszközöltetnek. A biztos jelentéseiket f. hó 29-ig terjesztik be.

Makói színházi vegyes. A makói felméréseket megszüntetéséről hozott hírt, valamennyi fővárosi lap vasárnap. — M o s o n y i Jakabnak nincs koncepciója és így nem játszhatik. Ezt mondta ki mult hó 29-iki tiszén a központi igazgató tanács. Usszintén szólna kíváncsian vártuk a hetfőn megérkező makói lapokat, hogy szintársulatunk megatartásáról vegyünk tájékozást. Mily viszonyban áll a társulat e hir után Mosonyival? T a r i k e még ezután is ezt a tehetetlen embert a társulat élén, hogy egy nagy, ami a bioziósus szándékot megküzdését nevével diskreditálja? Erre annival is kíváncsibbabbak voltunk, mert a mint értesítések: a jóra vált bérlet után csak a Mosonyi különböző a régi hítelezőnek végrehajtói srának; a társulat tagjai pedig alig látnak most is gázist és Margó Cséllát a egy-két több tagot kivéve legtöbb tagnak meg az aradi tagsági díjjal tartozik. De mindezekről a makói lapok, nem irrak semmit. hihetőleg azért, mert a színészi tanács határozatát az előadások betöltésére vonatkozólag — csak vasárnap olvasták a két makói szerkesztőségben és így nem vehettek arról tudomást.

Hogy M o s o n y i Makón is megmaradt a régi elöndriában, arra nézve

elég világosan ír a „M a k ó i H i r l a p” legutóbbi száma, pedig éppen a „M. H.” pártfogolta Mosonyit a legteljesebben. Az ut. lapról íry aradi kulcsaladcs direktoráról:

„Színház bérlek körében t ö b b o l a s z a z i g a z g a t ó l l e n e a k i m i n d a d d i g , a m i g a b e r l e t j e g y t é s e r e d m e n y e k i n e m s e g i t e t t e s n e m b i z o s i t t a e l ö l a d á s a i n k s i k e r é t , o l y s z e l v é n y n e k k i a d á s a r a i s v á l a k o z t a t t , m e l y e k b i r t o s o s i e g y s z e r e 1 2 e l ö l a d á s r t f i z e t v é n e g y f e n n t a r t o t t á k a z o n j o g o t , h o g y t e t z é s z o r i n t l á t o g a t h a s s á k a s z i n h á z a t . M a m á r a s z i g a z g a t ó k l l ö n b s e g e t k i v á n t o n n i a s o k k ö z t , a k i k ö e l ö n y e e g y s z e r e a s l o r e f i z e t t e k , s a z o k a k i k i v e t e l e s e n l á t o g a t j á k a s z i n h á z a t é s p e d i g e s e n m e g k l ö n b s e g e t e s z a m o z k l h á t y a r a i t t e k i M i d ö n e z e n e l j a r á s t — m e l y l y e l a b ö r l e t g y ű j t ö k m e g h a z u d o l á s a i s z e l o z o t t a t i k , e l i t t l e j l ö k r e m e l j ű k , h o g y m e g l e z ű n k i m e v e j ö r r e a t t ó l , h o g y a k ö z s ö n s é g é r d e k é b e n m á s h a n g o t h a s z n á l j u n k a n n a k i l l u s t r a l á s á r a . ”

Ujabb értesülésnek szerint a társula elökelőbb tagjai már régóta igyekeznek hogy Mosonyi igazgatósága alul meneküljön, nek. erre kedvezőbb alkalmat képezni sem lehet, mint most, mikor a központi tanács az előadásokat akarja beszüntetni és a mikor egy olyan szakember van a társulat közelében, mint a Margó Cséllia férje V e r ö György, kit személyesen ismerünk kiváló képességéről.

Ezek után, kérdjük az aradi színtűyi bizottságot, hogy nem volna-e már idején a kiküldött bizottság tagnak tényleg Makón szétmenni? Ereit válság esetén a társulat tozóságait idejekorán meg lehetne menteni az aradi új színiagazgatónak.

Vagy talán már „minden rendben van” az új direktorra nézve . . .

Ennek már csak azért is örülnék, mert nem szeretnék, hogy a társulat egynehány tagadhatatlan jeles tagja, ilyen viszontagságos hónapok után — melyek alatt annyi önfelelőzést tanusítottak egy teljesen méltatlan emberrel szemben — arra legyen kényszerítve, hogy téliro valami Ripacs-társulathoz meneküljön.

Ezt nem érdemelnek meg. A nyári szezon vége így is, amugy is széztűlés lesz, mert Makón legjobb esetben két hónapig marad a társulat, Juliustól októberig: nincs színház!

— Eljegyzés. Vasárnap este tartotta eljegyzését K n i z s e Imre aradi betűszedő K i s s Erzsike kassaszonnyal, öv. Kiss Ferencné kedves és szép leányával.

— Ügyvédi kamara. A temesvári ügyvédi kamara elnökegje értesíti lapunkat, hogy R e i n e r M i k s a temesvári ügyvéd elmebetegség miatt gonokság alá helyeztetett s az ügyvédi lajstromból töröltetett. F o r m a n e k Károly fehértem plomii ügyvéd meghalt, iradjában S z ö l l ö s y István rendeltetett ki. S i m o n Lázár dr. osákovai és S t e r n Lázár dr. nagybecskereki ügyvédek a kamara lajstromába felvették. F é n y e s i Zsigmond lugosi ügyvéd a kuria által helyben hagyott határozattal az ügyvédi gyakorlatról felmentetett.

— Hatzáz munkás dolgozik most nagy erővel az arad-mezőhegyesi élővizosatorna ásásán. A munka gyorsan halad. A Barossasatorna, mely a Holtmarost a szárazzárlati köti össze, a jövő héten egészen ki lesz marása. Nagy-Varjás határában is nagy erővel dolgoznak. Itt a szivattyú szintén tel van állitva péntek óta. Aradnál a simándi ut mellett még e héten készen lesz a osatorna.

— Tanczművelési Gyorok. A Gyoroki Etős önkéntes töltöz egylet június hó 10-én, a gyorok feletti kivini erdőben s este folytatolag a gyoroki nagyvendéglő kethelyiségben saját alap gyarapítására tavasi mulatságot rendez. A mulatság napján reggel fél 7 órakor az aradi és radnai reggeli vonatok megerkezése alkalmával vendégek ezenül kijelenteni, hogy alólított igazgatóság az egy l e t f e l l ö g y ö l ö b i z o t t a s z k ö z s e g m e l l e t t a m o l l e t t a f o l y ó m á j u s h ó 29-én meg-ejtett fontos és lelkiismeretes vizsgálat alkalmával minden kétséget kizárólag konstátala, hogy az együletnek bizott tőkek és az utolsó évi mérlegben kitüntettett külföl é le tartatik és nyereségi alapok teljes ö s z s e g é b e n m e g v a n n a k és a l e t t a r i a d f e l v e t t é r t é k e k b e n s a b á l y s z e r t i f e d e s e t t t a l á l j a k .

Arad, 1889. június 8-án.

Az aradi takaré- és segély-egylet igazgatósága.

Janos, titkár: Kalmár Nándor, választmányi tagok: Schwartz József, Kerekes Lajos, Stancoilovits Lázár. Póttagok: Mandl Vilmos, Kranz József és Markovits Mór. Mit- utaz az eddigi egy győzött mely az egy- letnek kedvezményt nyújtott a tagok szá- porodása folytán kevesnek bizonyult elhatá- rozatott F ü l d e s Kelemen győzött- rászé felszólított, hogy hajlandó volna-e az egyletnek kedvezményt nyújtani és ha igen ez lenne a második győzött, hol az egy- leti tagok díjmentesen kapják a gyógyszer- t. Számos egyletit bellügyek ellátására után új tagokul fölvettek: Balox János Márton, Baumann József és neje, Schwarz Ignátus, Dehelan György, Galkenstein Adolf, Papp István és neje, Weiss Antal, Alter György, Több tárgy nem lévén, elnök köszönvén a tagok szives megjelenését és 6 órakor a gyűlést berekeszté.

— A legközelebbi ujjonozás. Versz- ezen e hó 4-én és Rékásán f. hó 5-én lesz. Verszezen polg. elnök K o r m o s Béla meg-yebizottsági tag, polg. orvos K u b e t y Sándor dr. főorvos; Rékásan polg. elnök F o d o r Péter megyebizottsági tag, polg. orvos N e u b a u e r Henrik járási orvos lesz. A közös hadsereg részéről V e r s e c z e n M o g y o r ó s y Örnagy és D e u t s c h f ő h a d a g y. Rékásan pedig P r o h a s z z k a József örnagy és P l a t t János főhadnagy fognak közreműködni mint közreműködni. Polgári megincis kiküldve.

— Zálogházi árverés. Ma d e 8 óra- kor az aradi ipar- és népkult. i. meleti árverési termében különféle arany, ezüst és ékezet tárgyak, varrógépek, férfi és női ru- hák, ágyc és iebérneműek, olajnyomatu ké-pek és egyéb ingóságai zálogot és pedig el- sorban az ékezet tárgyak és annak bef e- j e z t e u t a n a z e g y b é l i n g o s á g i z á l o g o k .

— Munkások ülése. Az aradi általános munkás-betegsegélyző-egylet 1888. június hó 23-án, vasárnap d. u. fél 3 órakor a v a - r o s h a z a k i r t e m e n t e n r e n d e s e v i k i ü l d ö t t e k g y ű l e s t t a r t , m e l y e k n e m e n d e j a k ö z t e t t e k : I. A választmány, ugymint a szám- vizsgáló-bizottság évi jelentésének előter- jezítése, továbbá a felmentés megadásá. II. A központi választmány és a számvizsgáló- bizottsági f p ó t t a g o k k i g e g y e z i t e s e . I I I . K é t j e g y z ö k n y v h i t e l e s i t t v a l o s t á s . I V . E g y - l e t i ü g y e k , i n d i t v a n y o k é s f e l z o l o g a l a s o k . E z e n r e n d e s e v i k i ü l d ö t t e k g y ű l e s r e o z i - m z e t t e g y e t l i t a g é s k i ü l d ö t t e r t i z e t t e l l e t t m e g h i v a t j a t ; e g y b e n f e l k e r i t i t a t a g s a g i z a - l o s á u l t a g k ö n y v t , v a l a m i n t m e g h a t a s z - v a n y á t m a g á v a l h o m i . A r a d , 1 8 8 9 . m á j u s h ó b a n , A . k ö z p o n t i v á l a s t - m á n y .

— Az aradi közuti vaspálya forgalmi kimutatása. 1889 május 16-tól 31-ig szá- lítottot 18237 személy bevétel 169765 296950 kilogramm teher bevétel 1216.51 1888 május 16-tól 31-ig szállított 19322 személy, bevétel 1839.05, 2748030 kilogramm teher, bevétel 1212.53. 1889 jan. 1-től május 31-ig szállítottot 114970 szem-ély bevétel 12120 31999130 kilogramm teher, bevétel 9307.79. 1888 január 1-től 31-ig szállítottot 109238 személy, bevétel 10764.03. 23298393 kilogramm teher bevétel 10073.49

— Milyen lesz az idő? Európa feletti a lég- nyomás a mult napok alatt igen egyformán osz- tott el az egész kontinensen s ezért a jövő napo- kan csendes, leginkább derült, i g e m e l e g e g - n a p o k a t v a r h a t n a k , i t t o t t s i v a t a r o k n a l .

— Két női nagykendő maradt ott a szombati lyceumi majlisban a családi erdőben felállított ruha- tártban. A kendőköt a rendőrségnél tették le, hel azokat a tulajdonosok átvethetik.

— Mily meglepő credmény. Dr. R o s a e l e t b a l z s a m a v a l F r a g n e r B. gyógyszeréből Prágában. gyomor- bajknál elérve lesz, bizonyítja azon esmtalan elismerő nyilatkozatot, mely a készítmény mindenkör megkökinthető. Ezen elismert gyógyszer az osztrák-magyar monarchia minden gyógyszerházaiban kapható.

vármegyékben általában véve gyengén fej- lődik.

R o z s a . A Duna bal partján virágzik- A Duna jobb partján h-lyenként ritka, de ennek dacára jól áll. A Duna-Tisza közn az ősi szépi megkálászodott, a bevasiakkal együtt jól áll, itt-ott azonban meglehetősen szépen fejlődik. A Tisza Maros szögén virág- zik. Az erdélyi vármegyékben középszerű- nek jelolehető.

A r p a . A Duna bal partján kellő nedvesség hiányában, csak lassan fejlődik- tik. A Duna jobb partján általában véve középszerű. A Duna-Tisza közn meglehe- tően javult s most jól fejlődik. A Tisza jobb partján jól néz ki. A Tisza bal partján gyengén áll. A Tisza-Maros szögén általa- ban véve jól áll. Az erdélyi vármegyében na- g y u m e g s i n y l e t t e a s z á r a s á g o t .

Z a b . A Duna balpartján a száraz- ság miatt többnyire elmaradt, ott azonban, hol eső érte, kedvezően fejlődik. A Duna jobbpartján szépen bokrosodik, jól áll. A Duna-Tisza közn nagyobbrészt igen szé- pen áll. A Tisza jobbpartján kedvezőb. A Tisza balpartján meglehetősen. A Tisza-Ma- ros szögén szépen bokrosodik. Az erdélyi vármegyékben kielégítőnek mondható.

R e p e z e . A Duna balpartján gyen- gén hűvelyesedik. A Duna jobbpartján hű- velyeközössé esik. A Duna-Tisza közn gyenge te mért igér. A Tisza jobbpartján gyenge termést fog adni. A Tisza balpart- ján rosszul fejlődik. A Tisza-Maros szö- g é n a t e r m é s i t t - o t t j ö n a k i g e r m e k , m a s u t g y e n g e n e k . A z e r d é l y i v á r m e g y é - k b e n e l e g z é p .

T e n g e r i . A Duna bal- a Tisza jobbpartján még most is vetik, a kikelt meglehetősen, a korait kapják.

K e n d e r é s l e n j ö l f e j l ö d i k ; Biharmegye élesei és Szatmarmegye nagy- károlyi járásában a jégeső sok kárt tett a vetésekben.

D o h a n y u l t e t é s f o l y a m a t a v a n , d e e z a s z á r a s á g m i a t t H e v e s - é s Szabolcsme gyékben leszen haladhat; A Duna jobbpartján jól fejlődik A Duna-Tisza-közén kielégítően áll. A Tisza balpartján Bihar és Szatmárban még vetik, a korai vetések kí- l o n o s a n s z é p e k B e t k e m e g y é b e n . A T i s z a - M a r o s szögén kapják. Az erdélyi me- gyékben többnyire jól, de hiányosan kelt.

H ü v e l y e s e k é s k e r t i v e t e m é n y e k j ö l k e l t e k s k e d v e - z e n f e j l ö d n e k . A T i s z a j o b b p a r t j á n a s z á - r a s á g k ö v e t k e z t e s e n s o k h e l y t m o s t k e l n e k A T i s z a b a l p a r t j á n a b a k k i l n o s o n s z é - p e n f e j l ö d i k . T o r o n t a l - m e g y e p á n d á n y i j á - r á s a b n j é g e s ö z o k o z t k á r t b e n n e . E r d é l y - b e n m o s t k e z d e n k f e j l ö d n i .

B u r g o n y a á l t a l á n j ö l é s s z é - p e n f e j l ö d i k , e l ő k k a p a l a s f o l y a m a t b a n v a n , n e h o l c s a k m o s t ü t e t i k .

C s u k o r é s t a k a r m á n y r é p a . A kikelt szépen fejlődik és sok helyütt már kapják is, de a rovarok és földi bolhák pusztításai miatt Esztergom, Nógrád-, Nyitra-, Pozsony-, Veszprém-, Bihar-, Maramaros-, Szatmár- és Torontál- ban gyengén áll; Somogyban főbb helyen újult vetik.

M e s t e r s á g e s k a s z á l - o k ; A Duna balpartján jó termést igér- nek; lucserna jól fizettet, a löherések hon- zama kielégít. A Duna jobb partján ki fogastalanul állanak, zabos bútkönyv eléggé jól áll. A Tisza jobb partján középszerű, itt-ott jó termést igérnek. A Tisza bal- partján jó terméssel fizet; a löheré sokkal rosszabb a lucsernánál. V Tisza-Maros szö- géu a legvotott löheré és lucserna jó kö- z e p e r t e r e d m é n y t a d o t t , z a b o s b ű k - k ö n y j o t t e r m é s t i g é r . A z e r d é l y i m e g y é - k b e n l u c z e r n a k i e l é g i t , l ö h e r e f e l e t e r m é - s e t b i z a t .

T e r m é s z e t e s k a s z á l - o k é s l e g e l e k . A Duna bal- partján a fő megrikott, hol eső nem volt; a hol eső volt jól fejlődik; néhol víz bor- itja a réteket. A Duna jobbpartján, a Duna-Tisza közn gazdag hozamot igér, legelő jól áll, A Tisza jobb- és balpartján meglehetősen termése van kiállítás: de nehó fonnyadni kezd; Szatmárban gyengén fizet. A Tisza-Maros szögén és az erdélyi me- gyékben az eredmény kedvező, Csanádban a legelő gyenge.

S z ö l ő . A flirzeralepott vidékek ki- vételével, szépen fejlődik, gazdagon hajtott fűrtöket Hontban már költozik.

G y ű m ö l o s . A hernyók pusztí- tásai következtében nehó mindig jó, masutt gyenge termése van kiállítás. A Tisza-Ma- ros szögén a cseresznye mar érett.

E l e m i o s a p a s o k . A Duna és Tisza balpartján és a Tisza-Maros szög- én több helyen jégesők voltak, melyek különösen a kenderben, szőlőben és hüve- lyesekben tettek kárt, a oserebogárk és hernyók nagy mennyiségben lepték el a gyümölcsöket.

A f e v i m á j u s h ó v é g é i g a k ü l f ö l d ö n s z é k ö l k o n s u l t a t u a n k ö l b e r k e z t e t t a k ü l - f ö l d i á l l a m o k v e t e s e i á l l a s a r ó l s z ó l ó j e l e n - t e s e k n e k r ö v i d k i v o n a t á t a k ö v e t k e z ö k b e n k ö z l ö j k : F r a n c z i a e r s z á g . A b u z a v e t e s e k m i n d e u t t i g e n k e d v e z ö k , a v e t e s e k i g e n b u j á k . N é m e t o r s z á g . A z ő s i v e t e s e k j ö l á t t e l e t k e t é s s z é p s z i n b e n m u t a t k o z - n a k . O l a s z o r s z á g . A v e t e s e k j ö l á l - n a k . O r o s z o r s z á g . A t e r m é s k i á l l i - t á s o k a j e l e n p i l l a n t a b n m e g e g y e s e n k i e l é g i t ö k . E g y e s ű t „ A l l a m o k . A t e r m é s - k i á l l i t á s o k m i n d e u t t i g e n k e d v e z ö k . A u s t r á l i a . B u z a t e r m é s e a l i g o s s k e p e s s a j á t s z ű k s e g l e t é t f e d e z n i .

— Budapesti gabnárzsda. — (Junius 8.)

Elegendő kinálást jó vételkezd. Forga- lom 26000 mm. Uszi buza 6.99—700 Uszi árpa 5.14—16. Mai—júniusi tengeri 4.61—62 Jüli-augusztusi tengeri 4.08—09

Forgalmi mutatása az aradi első taka- rékpénztárnak 1889. május hóra.

B e t é t e l e k .

Alladé mult hóban frt	4139817.87
Betételek e hóban	284026.25
Összesen:	4428844.12
Visszafizetett betételek e hóban frt	230588.50
Alladé e hó végén frt	4193255.62
Lezámitolás.	
Tárcaállomán mult hóban frt	919885.05
Lezámitoltatott e hóban frt	369078.71
Összesen:	1288963.76
Bejárt e hóban	frt 325464.56
Bárcaálladé e hó végén frt	96349.20
E l ő l e g e z é s é r t é k p a p i r o k r a	
Raktárállomány mult hóban frt	144380.
E l ő l e g e z t e t t e h ó b a n	frt 27312.—
Összesen:	171692.—
Beváltatott e hóban	frt 21282.—
Raktárálladé e hó végén frt	149210.—
E l ő l e g e z é s z á l o g h á z i t á r g y a k r a	
Raktárállomány mult hóban frt	86894.—
E l ő l e g e z t e t t e h ó b a n	frt 21174.—
Összesen:	108068.—
Beváltatott e hóban	frt 20147.—
Raktárálladé e hó végén	frt 87921.—
J e l z á l o g o s k ö l c s ö n ö k .	
Alladé mult hóban	frt 205690.—
Uj kölcsönök e hóban	frt 16000.—
Összesen:	207290.—
Törlesztett e hóban	frt 9340.—
Alladé e hó végén	frt 2069350.—
P é n z t á r f o r g a l o m .	
Pénztárkéslet mult hóban	frt 23559.44
Betételek e hóban	frt 793161.56
Összesen:	816721.—
Kiadások e hóban	frt 773043.61
Pénztármaradvány e hó végén frt	43677.39
Arad, 1889. április hó 30.	
A z i g a z g a t ó s á g .	
Alladé m. hó végén	frt 10000.—
Beizetés f. hóban	frt 15650.—
Alladé f. hó végén frt	115650.—
Takarékpénztári betételek:	
Alladé mult hó végén	frt 207356.90
Betétel f. hóban	frt 43822.37
Összesen frt	251779.27
Visszafizetés ugyanezen idő alatt	frt 36819.64
Alladé f. hó végén	frt 214459.63
K ö t e l e z ő t a k a r é k p é n z t á r i b e - t é t e l e k .	
Beizetés mult hó végén	frt 9533.25
Beizetés f. hóban	frt 691.—
Összesen frt	10224.25
V á l t ó l e s a m o l á s :	
Tárcaálladé mult hó végén	frt 282328.68
Lezámitoltatott f. é. február hóban	frt 144933.80
Összesen frt	427262.48
Visszlezámitolás ugyanezen idő alatt	frt. 154329.97
Tárcaálladé f. é. m hó 28-án	frt 27927.51
E l ő l e g e k é r t é k p a p i r o k r a :	
Alladé mult hó végén	frt 24685.—
Uj előlegek f. hóban	frt 7466.—
Összesen frt	32151.—
Visszafizetés ugyanezen idő- szakban	frt 1932.—
Alladé f. hó végén	frt 30219.—
J e l z á l o g k ö l c s ö n ö k :	
Alladé f. mult hó végén	frt 36475.—
Engedélyzetettek és kifizetve f. é. február hóban	frt 4550.—
Összesen frt	41025.—
Visszafizetés ugyanezen idő- szakban	frt 635.—
Alladé f. é. m hó 28-án	frt 40390.—
P é n z t á r f o r g a l o m :	
Alladé mult hó végén	frt 4038.07
Bevételek f. hóban	frt 317144.41
Összesen frt	321182.48
Kifizetések ugyanezen időszakban	frt 31575.46
Késlet f. évi m hó 28-án	frt 5607.02
Összes havi forgalom	frt 701576.92
Arad, 1889. május hó 31-én.	
A z a r a d i p o l g á r i t a k a r é k p é n z t á r i g a z g a t ó s á g a .	

Közgazdaság.

A v e t é e k .

A földművelési minisztériumhoz má- jus hó 21—27-ig beérkezett jelentésekből a v e t é e k á l l á s a r ó l a k ö - v e t k e z ő r e s z e k e t k ö z l ö j k :

B u z a . A Dunapartján az ősi buza kielégítően áll, a korai votés mindentűt szépen fejlődik. a későbbi kielégítőnek mond- ható, Pozsony vármegye galantai járásban rozsdá méltakozik. A Duna jobbpartján ál- talában véve jo fejlődik. A Duna-Tisza közn az utóbbi napsokban a növényzet so- kat javult. A Tisza jobbpartján csak hely- lyül közel van a buza javuló felben. Tisza balpartján nagy szárazság uralkodott, minek folytán alig gyarapodhatott. A Tisza-Maros szögén általában véve kielégítő. Az erdélyi

(B.) Szász, Készítve magyban 49.75—50, kiesinyben 50.60—, hordó nélkül pr. 100 L. 85 frt fogyasztási adóval

